

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

2000. szeptember 19.

VII. évfolyam, 31. szám

te ch n i k a

CSEREA KCIÓ!

OKI
People to People Technology

VALSON ON IS!!! BESZLETER.
WWW.OKIHU.HU • TELEFON 06 1 327-46-70

VARIÁCIÓK
televízióra 8-9. OLDAL

www.comtech.hu

Irodai polihisztor

EPSON Stylus Scan 2500

- faxolás modem keresztül
- 600x2400 dpi szkennelés

Színes szkennelés, színes nyomtatás, színes másolás egyben

AKCIÓ 125.000 Ft + ÁFA

111.000 Ft + ÁFA

EPSON®

származás jogvédett
Epson, EPSON, EPSON Stylus és Scan
EPSON BOTLINE: 06 (23) 542 810

TÉR

FAMILY FROST élelmiszer
TOYOTA járművek

FÖLDSZINT

FREE játékok **FREE** programok
FREE multimedia

1. SZINT

WESTEL 900 mobiltv-közlés

2. SZINT

INTERNET ABC élelmiszer házhoz szállítás,
FAKTUM tények baltja, **TV SHOP**
áruház és csomagküldő szolgálat,
ÖLTÖNYHÁZ ruházat, **MERLAND** expressz
fuvarozás, **ECSERI** virtuális piac

3. SZINT

SUZUKI Óbuda, **PEUGEOT** Kovács,
TOYOTA Sakura

4. SZINT

NECKERMANN utazási iroda,
@TRAVELNET utazási iroda,
MERCATOR TRAVEL utazási iroda

5. SZINT

E-BOLT számítástechnika, **COMPAGNON**
számítástechnika, **VISCAPE** számítástechnika,
ARECONET iradoszer,
CD MULTIMÉDIA oktató- és ismeretterjesztő
programok, **COM-WARE KFT.** szakkönyv,
CD-ROM

6. SZINT

DIEGO Padlóburkoló-rendszer,
PHOTO PORST fotó, audio, video,
MÉDIANET Könyv, **CD FOLIO CD POSTA CD**,
video, **CORVINA.HU** könyvesház,
INReNetTo Kéző

7. SZINT

KIM-SOFT szoftverek, **DEBRECZENY**
GYÖRGY szakkönyvek, **TRAVELBOX**
HUNGÁRIA szörfver, **PANEM KIADO** könyv
és CD-ROM, **BABEL** idegen nyelvű könyvek,
PROFI-MÉDIA játékbolt,
MULTISTAND nagyáruház,
SIKOS Esztétikai plasztikai sebészet

8. SZINT

CONCORDE DIRECT On-line tőzsde,
TŐZSDEFORUM Tőzsdei társalgó, **OTP**
BANK.RT. bankfiók, **ADÓSSÁG BÖRZE ÉS**
ORSZÁGOS VAGYON BÖRZE adatbázis,
EXEREM internetes szolgáltatás, **SZENTJAKAB**
PARKFALU ERTEKESITŐ IRODA
lakopark-értékesítés

VIRTUÁLIS ÁRUHÁZ AZ INTERNETEN

Az első igazi virtuális áruház,
Magyarország internetes
bevásárló-szórakoztató centruma
a NÉPSZABADSÁG
INTERNET PLAZA

Az egyedi,
háromdimenziós
technikával
működő, virtuális
nagyáruházban
a vásárló úgy
közlekedhet, mint
egy valóságos
plazában.

Kedvére sétálhat,
csevegget,
felfedezheti a
háromdimenziós
világ csodáit.

Ha gyorsan akar vásárolni, válassza az áruház HTML-változatát!

A Viscape plug-in és a Népszabadság Internet Plaza offline demója
megtalálható a **PC WORLD** magazin CD mellékletén.

HATEZER COMPAQ PC a rendőrségnél

► (Munkatársunktól) A központosított közbeszerzésben elsőként 6000 személyi számítógép amortizációs cseréjére kerül sor az Országos Rendőr-főkapitányságnál (ORFK). A közbeszerzés keretében kiegészítő eszközök is érkeznek, és három évben keresztül kiemelt működésképeséget biztosítanak a szállítók.

A 3 milliárd forintot meghaladó szállítási jogát, hosszas előkészítő tárgyalások eredményeként a Compaq-Montana-Synergion konzorcium nyerte el. A szállítói konzorciumot a Magyar Külkereskedelmi Bank finanszírozza. Az együttműködés szerves része volt a Compaq-eszközökön kialakított egységes szerver-architektúra, a rendőrség spe-

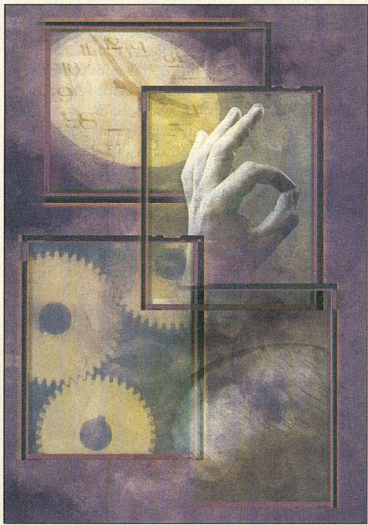
ciális elemző és szakértő tevékenységeihez szükséges munkaállomások és perifériák szállítása, a folyamatos szakmai konzultációk és szakértői képzések szervezése, az egységes rendőrségi szoftverkönyezet kialakítása.

A berendezéseket előre telepített állapotban kell a megyei rendőr-főkapitányságoknak átadni. A Microsoft licencket szállítására és kapcsolódó szolgáltatások nyújtására létrejött egy belügyminisztériumi keretszerződés, s ennek eredményeként a rendőrség minden számítógépes munkahelyén egységes informatikai környezetet segíti majd a igazgatási és bűnüldözési munkát.

Információs oldal határon túli

MAGYAROKNAK

► (Munkatársunktól) A külföldön magyarországi tájékoztatása érdekében világhálóval együttműködésbe kezdett a Határon Túli Magyarok Hivatala (HTMH) és a Magyar Távirati Iroda az MTI honlapján (www.mti.hu). Folyamatosan megjelenik és frissül az MTI Magyar Szervezetek a Világban című kiadványa, ami 140 országban működő 2700 magyar szervezet nevét, címét és elérhetőségét tartalmazza. Az oldalon olvashatók többek között még az Erdélyi Felekezeti Egyetem felhívásai, a határon túli magyarság ügyeiben tartott konferenciák anyagai és az e témában készített politikai elemzések is.

Extrém üzleti szerver AZ IBM-TŐL

► (Munkatársunktól) Magyarországi partner számára szervezett múlt heti rendezvényén több új termékét is bemutatta az IBM. Ezek között előkelő helyet foglal el az új AS/400 8XX termékcsalád legnagyobb teljesítményű nagyvállalati szervere, a 840-es modell, mely maximális kiépítésben 24 darab 540 MHz-es 64 bites I-Star processzort, 96 GB memóriát és 18,9 TB diszket tartal-

maz. Ezekkel az építőelemekkel 16500 CPW teljesítményre képes, amivel az első az IBM szerverek között – ide értve az S/390-mainframe-eket is. Az új 8XX szervercsalád felépítése a korábbi 7XX családéhoz hasonló. Az új modellek nem váltják ki a régebbi család tagjait, hanem szervesen kiegészítik azokat. A 8XX család működéséhez már az új OS/400 V4R5 operációs rendszer szükséges.

enter

„LÓGOK A NETEN”

A világ tőlünk nyugatabbra lévő részén mindenki az internetről várt gazdasági fellendülést, ami természetesen be is következett. Az Egyesült Államokban hihetetlen informatikai fejlődés indult el. Az internetet az információhoz jutás legfontosabb és leggyorsabb lehetőségének tartják. Itthon is sokan így gondolkodnak erről. Az iskolai informatikai program is azért indult, hogy a felnövő diákok versenyben maradhassanak nyugati társaikkal. Valamért azonban nálunk a diákok az internetnek még nem a pozitív oldalait kutadják. Biztos sokan akadnak, akik megfelelően élnek ezzel a lehetőséggel, de érdekes módon akárhányszor összelátok a hálón sulinetekkel, sosem a hasznos oldalát villantják meg előttem.

Két példa: felraktam egy tűzfalat a gépemre, és rövidesen beigazodlott, nem egyszerű paranoia volt ez a részemről. Volt olyan nap, amikor egy óra alatt 160 betörési kísérletet detektáltam. A tűzfalnak az egyik határozott előnye, hogy egyből látom, milyen IP címről próbálkoznak. Nem kis számban az IP címből kiderül, ifjú, az internettel ismerkedő diákok próbálgatják oroszlánkörmeiket. A másik: rendszeresen és nagy számban látogatják a különböző fórumok oldalait, a lehető leggrágább módon írogatnak mindenhova, kihasználva, hogy névtelenségbe burkolózva kideríthetetlen, kik is ők valójában. Ez sajnos általános tendencia, bárhová bejutnak, bármilyen beszélgetőoldalra találnak, mindenhol rossz hírek alakul ki rövid idő alatt.

Tudom, hogy nem lehet minden diák mellé tanár állítani, s otthon sem állhat mindig a csemete háta mögött a szülő, aki figyeli, ha a gyerek internetezik. De minden jel szerint meg kellene találni a módját – akár egy másik gépről chatelve a gyerekekkel –, hogy tudatosítsák velük: a „neten lógva” sem engedheti el magát teljesen az ember. Mert idővel arra azért maguk is rájönnek, hogy az internet nem csupán „balhész heccekre” való.

Dusa Gábor

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► Lapalaptól: **PERSONART Kft.** ► A szerkesztőbizottság elnöke: **LÓNYAI LÁSZLÓ** ► Felelős szerkesztő: **SELESZT FERENC** ► Szerkesztő: **TÓTH IBOLYA** ► Laptípus: **FÁBIÁN ISTVÁN** ► Tervezőszerkesztő: **RÉTI ATTILA** ► Tördelőszerkesztő: **VÁRAI MIHÁLY** ► Munkatársak: **DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, GECSE MARIANN, ROSTA GÁBOR** ► Címlap: **KIS PÉTER** ► Médiaigazgató: **SZALADNYA KRISZTINA** ► Felelős kiadó: Népszabadság Részvénytársaság, ügyvezető vezérigazgató: **KORDA SÁNDOR** ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség, 1141 Budapest, Komocsy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 ► Webdesign: **KOVÁCS GERGELY** ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Nyomtatás: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

MEMBER OF
IVSZ
TÁRSASÁG

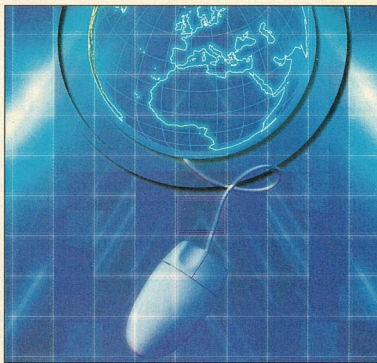
← technika

INFORMATIKA

a Forma-1-ben

► (Munkatársunktól) A West McLaren Mercedes csapat amint megnyerte a Magyar, majd ezt követően a Belga Nagydíjat, azonnal megkezdte a felkészülést az indianapolisi szeptemberi futamra. Ebben az informatika is nagy szerepet kap. A Computer Associates Unicenter TNG Data Transport (DTO) rendszere a futam alatt rögzített adatok gigabájtjait továbbítja a McLaren angliai központjában dolgozó laboratóriumi mérnököknek, akik értékelik azokat, majd küldik a teendőket, amelyekkel az autók teljesítménye optimalizálható. A mérnökök mérik a féknyomást, a felfüggesztés mozgásait és a gázpedál érzékenységet. Meg tudják például határozni, hogy a fékezések hogyan hatnak a G-erőkre az alvázon, együtt kirajzolva a két változót, és összehasonlítva azt a korábbi versenyek és próbafutamok mérési adataival. A futamok alkalmával gondosan figyelik a G-erőket, különösen kanyarban és fékezéskor, s ennek elemzésével határozzák meg a kiegyensúlyozást és az összeállítást.

A McLaren mérnökei a CA Jasmine szoftverét is használják, mellyel a reggeli versenyek és a próbafutamok méréseit elemzik az autók teljesítményének további növelése érdekében.

A HP felvásárolja

► (Munkatársunktól) A Hewlett-Packard múlt hétfőn kiadott sajtóközleményében megerősítette, hogy tárgyal a PricewaterhouseCoopers könyvelőcéggel globális menedzsment- és információtechnológiai részlegének megvételéről. A tranzakció pontos körülményeiben még nem sikerült megegyezni, de valószínűleg 17-18 milliárd dollár értékű részvényt és készpénzt érint majd. További részleteket – egyelőre – nem hoztak nyilvánosságra. Mivel a PwC egyben a HP könyvvizsgálója is, így a tranzakció lebonyolítása után a HP kénytelen lesz egy másik céget megbízni e feladat ellátásával.

Európa: 82 millió MAGÁN INTERNET-HOZZÁFÉRÉS

► (pte) Európában minden ötödik háztartás kapcsolódik a világhálóra, miáltal 82 millió-an élvezheti az internet előnyeit. Európa három internet-nagyhatalma: Nagy-Britannia, Német- és Olaszország. A legtöbb országban a magán-előfizetéssel rendelkezők száma nagyobb, mint azoké, akik a munkahelyükön, iskolájukban érik el a hálót – jelentette ki David Day, a Nielsen/Net Ratings tanulmányát készítőket vezetője. Az észak-európai országok az internetezés éllovasai: a személyi számítógéppel rendelkező dánoknak 47, a finneknek 43 százaléka „lóg” a hálón; a briteknél az arány 42, a hollandoknál 48 százaléka. Általában a többség a legszívesebben az otthoni gépről járja a virtuális világot. Kivétel Svájc, ahol az arány fordított.

EGYSZER HASZNÁLHATOS on-line kártyaszámok

► (Index) Az on-line vásárlások biztonsága érdekében az American Express – AmEx – az Egyesült Államokban egy hónapon belül új szolgáltatást indít. A Privacy Payments bevezetésével lehetővé válik, hogy az interneten közvetített hitelkártyaszámot egy véletlen szerűen generált számsor váltsa fel, amely csak arra az egy tranzakcióra érvényes. A biztonságára kényes on-line ügyfél a vásárlás előtt az AmEx honlapján, vagy egy előre telepítendő program segítségével generálhat magának egy visszaélések ellen védett számot. Csak egy felhasználónevet és jelszót

kell megadni, és megkapja az egyszer használatos számszámot, a beépített lejáratú dátummal. A kereskedő visszajelzése után a generált kártyaszám többet nem lesz használható. A számlázásban az ügyfél számára semmi nem változik – közölte az AmEx. A rendszer felületes hasonlóságot mutat az on-line-banking során alkalmazott tranzakciós kódokkal (TAN). Lényeges különbség azonban, hogy a TAN listát nem kell magával hurcolnia az on-line vásárlást tervező ügyfélnek, hanem adott esetben gyorsan generálhat magának egy biztonságos kártyaszámot.

„FOGLALT” VONAL

► (MTI) A francia telefontársaság a kísérletről lebeszélte: az ország háromnegyed részén megszünteti a „foglalt” jelzést. A France Télécom bejelentése szerint szeptember 11-től a hívó fél nem hallja többé az idegestítő és semmitmondó szaggatott „foglalt” jelzést, ha a hívott fél mással beszél. Ehelyett egy kedves női hang felajánlja az ingyenes hívásmértéssel fél órán keresztül, az 5-ös gomb megnyomására. E félóra alatt is vissza lehet tenni a hallgatót, vagy lehet máshová telefonálni: a társaság csengetéssel, illetve jelhanggal jelzi, ha a hívott fél készüléke már szabad.

E rendszert tavaly decemberben vezették be Bordeaux és környékének 500 ezer előfizetője számára kísérletképpen, és mostantól az egész országban elterjesztik. A szaggatott foglalt jelzést 1928-ban alkalmazta először a francia állami posta azon készülékek számára, amelyek az akkor indított három automata központra voltak kötve, és 1970-től szólt a jól minden készülékben – azóta, hogy bezárt az utolsó kézi kapcsolású központ is.

Franciaországban nincs többé

E HETI KÉRDÉSÜNK
(TrainerC Oktatóközpont, Budapest)

Az OSI-modell mely rétegébe pozicionálható a router?

A. presentation
B. network
C. dataalink

(7 pont)

PONTVADÁSZ
Bónusz 2 pont

2000.09.19.

A hét mondása

A sas nem fogdos legyeket.

Erasmus

A CEBIT

Isztambulban

Ha valakinek Törökországot említik, akkor annak valószínűleg hamarabb jut eszébe a meszet vagy az irhabunda, mint az informatika, pedig a Boszporusz partján most ez utóbbi a sláger. Ennek külső jeleként szinte minden húsz és ötven év közötti isztambulban ott a mobil telefon, és lassan több lesz az internetkávéház, mint a hagyományos teázó. Csak egyvalami változatlan: az óriási forgalom és az ezzel járó dugók.

Igy nekünk is egy óra tált, amíg a szállodából a Bilisim színhelyére, a Tüyap kiállítási központba buszoztunk. A Bilisim a térség legnagyobb IT kiállítás, hasonlít az Infóhoz, csak jóval nagyobb. Azért nem hannoveri méretű, de növekedni fog. Legalábbis erre számítanak a Deutsche Messe AG szakemberei, ugyanis a CeBIT-et is rende-

ző cég az idén betársult a Bilisimbe. A vásárig tartó hosszú úton megtudtuk, hogy nem csak a 65 milliós török piac képe lebeg a rendezők előtt, hanem az egész eurázsiai térség központi rendezvényévé akarják fejleszteni a Bilisimet. Ezért van szükség a CeBIT rendezőjének tapasztalataira és persze kapcsolataira is,

hogy minél előbb a hannoveri vásárhoz hasonlóan igazán nemzetközivé váljon.

Mert most még nem az, bár jöttek kiállítók Tajvanról, Szingapúrból, Izraelből, sőt még egy bolgár vállalkozó is bemutatkozott. Az előzetes program szerint magyar résztvevők is lettek volna, de az utolsó pillanatban le-

mondták. Kár, mert a török piac igazán ígéretes. Óriási a felvevőképessége, és nem csak a multik high-end termékeit keresik, hanem az egyszerűbb, „kézműves” portékákat is. Erre jó példa a bolgár kiállító, aki saját fejlesztésű, és a saját üzemében gyártott taxiórákkal aratott óriási sikert.

Azért a nagy show-t a nagyok produkálták. A helyi telekommunikációs vállalatok óriási standokon, zenével, táncsal, ajándékokkal csábították a „nagyérdeműt”, és persze nem hiányoztak az akciók sem. A gyártók a legújabb készülékeiket hozták el, a fő sláger a GPRS volt. Folyamatosan mentek a bemutatók, az előadások és a vetélkedők. Szóval ebben is hasonlított a budapesti kiállításra. Egy dologban viszont lényegesen eltért: a standokon nem volt árusítás, nem ölték egymást az emberek a tízszázalékos árengedményért. Amikor a miéretet kérdeztek a török rendező, az Interpro vezetőjétől, csak annyit mondott: ez nem a bazar, ez a Bilisim.

Lőnyai László

@mesterlövész

1998: Fejlesztés cége – az on-line vállalkozások megjelenésével – elvesztette előkelő pozícióját.

1999: Az IBM WebSphere szoftver segítségével szolgáltatását kiterjesztette az internetre.

Mára cége piacvezető.

Az e-business megváltoztatja az üzleti életet.

Az e-business nem csupán az interneten keresztüli értékesítést jelenti (bár kétségkívül ez is fontos részét képezi), hanem a már meglévő rendszerek internetre történő kiterjesztését – az ügyfelekkel, partnerekkel folytatott hatékonyabb munkát. Függetlenül attól, hogy milyen e-business-tevékenységre specializálódik, egy megbízható, skálázható szoftverplatformra feltétlenül szüksége lesz.

Az IQSoft Rt. által kínált IBM WebSphere az az új, univerzális internetes szoftverplatform, amely egyformán támogatja az induló webhelyeket és a hatalmas „site-mostrumokat”. Teljes körű összeköttetést biztosít. Segítségével minden Ön által létrehozott internet-, extranet- és intranetalkalmazás zökkenőmentesen és gyorsan futtatható.

A WebSphere bevezetéséhez az IBM ajánlott fejlesztőpartnerre az IQSoft Rt.

Részletes információért érdeklődjön az IBM-nél a 06 40 200 156, illetve az IQSoft Rt.-nél a 236 6400 telefonszámon, vagy látogasson el az ibm.com/hu vagy a www.iqsoft.hu weboldalra.

HARDVER

hírek

Elkezdődött a Voodoo4 4500

(Terminal.hu) A 3dfx Interactive bejelentette, hogy világszerte megkezdődött a cég új kártyáinak, a Voodoo4 4500 AGP-s és PCI-os változatainak szállítása a forgalmazókhoz. Ez azt jelenti, hogy hamarosan a boltok polcain is viszontláthatjuk a termékeket, valamint a gyártók egyes konfigurációihoz is választhatunk 3dfx grafikus kártyát.

A Voodoo4 4500 támogatja a full scene anti-aliasing-ot (FSAA), 32 MB memóriával, 350 MHz-es RAMDAC-kal rendelkezik, fill rate-jé 337-367Mpixel/sec-os.

A jövő Intel processzorai

(Terminal.hu) A Foster 256KB L2 cache-sel jelenik meg. Ez a processzor a Pentium 4 szerverekbe szánt változata. Ez év végére tervezi az Intel az 1,4 GHz-es változat kiadását, 2001 elején pedig a 1,5 GHz-es Foster jelenik majd meg. Elsődleges újdonsága a P4-hez képest, hogy dual rendszerben is működik majd. 2001 második felében 512 KB vagy 1 MB L2 cache-es változat is megjelenik, 1,4 GHz-es kezdő árúval.

A Gallatin kódnevű processzor a Foster család 0,13 mikrosan technológiával készülő változatait takarja. A pontos árjel-frekvenciák még nem ismertek, de feltételezhetően 2 GHz körüliek. Várhatóan 2001 negyedik negyedében vagy 2002 első negyedében jelenik majd meg. Az IA-64-es Itanium 2 vagy 4 MB-os cache-el kerül forgalomba. Várhatóan még idén megjelenik, 733 és 800 MHz-es árúval.

A McKinley az Itanium 0,13 mikrosan technológiával gyártott változata lesz. 2001 végén jelenik majd meg.

Szuperszámítógép

(www.hwsz.hu) A Yellow Dog és a Black Lab Linux PowerPC mögött álló TerraSoft nevű cég bejelentette, hogy iMac-ekre épülő, szuperszámítógépet kezd forgalmazni, melyet az iMac-ek fűtőzésével „állítottak elő”. A Nashville központú Marathon Computersszel közösen fejlesztették ki ezt a szuperszámítógépet. A Marathon Computersről annyit érdemes tudni, hogy ők már régóta gyártanak állványba szerelhető Apple PowerPC alapú gépeket.

Mindegyik egység nyolc darab Marathon-féle iRacket tartalmaz. Ezek az iRacket olyan iMac számítógépek, melyekhez nem tartozik monitor illetve ház. A Marathon ezeket a gépeket zenészeknek, internetszolgáltatóknak illetve adatfeldolgozással foglalkozó cégeknek kínálja. Michael Roland, a cég értékesítési igazgatója elmondta, hogy az általuk forgalmazott gépek nagy része már G4 alapú iRack.

A SZÁMÍTÓGÉP szemé

SOK SZÁMÍTÓGÉP-VÁSÁRLÓ ÖSSZEZAVARODIK, AMIKOR SZKENNER-VÁSÁRLÁSRA KERÜL A SOR. FŐ PROBLÉMA, HOGY MILYEN FELBONTÓKÉPESSÉGŰ MODELLT VÁLASSZUNK. A LEGTÖBBEN ŪY GONDOLKODNAK, HOGY MINÉL NAGYOBB, ANNÁL JOBB.

► Ez bizonyos határig valóban így is van, ám e határ fölött már úgy járhatunk, mint az a sofőr, aki a Könyves Kálmán körüti dugóban használja a Lamborghinit.

Igen sok mítosz lengi körül az optikai és a interpolált felbontást. Első és legfontosabb tipp ezzel kapcsolatban, hogy valódi adatot csak az első jelent, a második inkább azt fejezi ki, hogy a letapogatott képpontok közé matematikával hány további „fantom” képpontot illeszt az elektronika.

Persze nemcsak a szkener, hanem a kimeneti eszköz (monitor, nyomtató, és így tovább) felbontása is lényeges szempont. A csak monitorra szánt képet – például a weben történő publikációhoz – nem érdemes 300 dpi-val szkennelni, hiszen a monitor igen messze van ettől. Őköszámbájként elmondható, hogy legjobb, ha a végső eszköz tudásának megfelelő felbontásban olvassuk be a képet. A nagyobb felbontás ebben az esetben csak feleslegesen növeli a képfájll méretét, lassítja a beolvasást és a feldolgozást.

Fokozatosan igaz ez vonalas, árnyalatok nélküli rajzok, illetve raszternyomatok esetében. Ilyenkor lesz ugyanis a kinyomtatott és a beolvasott pixelek, pontok közötti méretarány 1:1, ami csökkenti a csipkéződés (lépcsősödés) valószínűségét.

A legtöbb felhasználónak fontos a szövegbeolvasás és felismerés (OCR) gyorsasága és pontossága. Ezek a szoftverek a különféle irodák, intézmények számára elengedhetetlen fontosságúak. Gyakorlatilag bármilyen, papíron található szöveget átalakíthatunk segítségükkel elektronikus formába, melyet aztán a szokásos szövegszerkesztő eszközökkel teljesen szabadon szerkeszthetünk, átalakíthatunk, újra kinyomtatathatunk.

A szöveg helyes értelmezéséhez az OCR-szoftvernek minden egyes karakterről tiszta, éles képet kell alkotnia. Ez után különféle technológiák – pattern matching, feature extraction, és így tovább – segítségével összehasonlíttja az egyes karaktereket az adatbázisában őrzött mintákkal és kiválasztja a megfelelő betűket. Egy jó karakterfelismerő szoftver azonban nemcsak a betűk alakját, hanem azok környezetét is figyelembe veszi. Ezt különféle beépített szűrőkkel, a nyelvtani szabályok figyelembevételével teszi. Tipikus példa az írógépek betű 1-es szám, illetve az l (el) betű: a kétfő között igen apró eltérés van csak. Ha ezt a karaktert egy számsorozatban találja meg a program, akkor inkább számnként, ha betűk között, akkor pedig inkább betűként fogja értelmezni. Ezt azért is hasznos tudnunk, mert azt jelenti, hogy érdemes az iromány „anyanyelvén értő” programot használni a szövegfelismeréshez.

OCR esetén – a HP szkener kézikönyve szerint – legtöbbször gondolkozás nélkül a lehető legnagyobb felbontással próbálkoznak. Ez nem mindig a legcélszerűbb, hiszen így lényegesen tovább tart az adatok feldolgozása is. A 10 pontos, vagy annál nagyobb betűméretekhez kiválóan megfelel a 300 dpi-s felbontás, ennél kisebb karakterek esetében lehet választani a maximális optikai felbontást. Ilyenkor nem érdemes törődni az interpolált felbontóképességgel, hiszen plusz adatot nem jelent, csak lelassítja a folyamatot. Egy 18 pontos M betű például egy 6 milliméteres oldalú négyzetben fér el. Ez 400 dpi-val 10 ezer pixel, míg 100 dpi-val mindössze 625 pixel jelent – az adatsűrűség csökkenés, és így a feldolgozásához szükséges idő csökkenése is tizenhátszoros! A jelenleg beszerezhető legfejlettebb lapolvasók olyan, úgynevezett Page-decomposing (oldal-bontó) eszközökkel is rendelkeznek, melyek kivédhetik a színes, folyók papírok és egyéb okokra visszavezethető hibákat.

ÖT KARIKA

a neten

ELKEZDŐDÖTT TEHÁT, ÉS IMMÁR NEGYEDIK NAPJA A VILÁG MINTHA MÁSRÓL SEM SZÓLNA, MINT SYDNEYRŐL, AZ AUSZTRÁLIÁBAN TÖRTÉNŐ ESEMÉNYEKRŐL. ÖSSZESEN MINTEGY 22 EZER ÚJSÁGÍRÓ ONTJA AZ OLIMPIAI HÍREKET A MÉDIA SZÁMÁRA, AMI ALÓL TERMÉSZETESEN AZ INTERNET SEM KIVÉTEL.

▶ A legnagyobb hazai portal-sitok, mint az Origó – www.olimpia.origo.hu –, vagy az Index – www.olimpia.index.hu – már a kezdést megelőzően létrehozták saját olimpiai oldalait, ahol a híreken kívül a versenyzők adatait, korábbi olimpiák történetét, eseménynaptárat, éremlistát is találnak a szörfözők. De nem egyszerűen híroldalakról van itt szó, hiszen a játé-

kok, a fórumok és a szavazások valódi internetes közösséget váltsolhatnak a sportrajongókból.

Az előbbieken kívül természetesen a Magyar Olimpiai Bizottság – www.mob.hu – és az Ifjúsági és Sportminisztérium – www.ism.hu – oldalain is található magyar nyelvű információkat. A bizottság website-ja kissé merevnek és hivatalosnak tűnik – az eredményeket, híreket

azért itt is megtalálni –, ám a sportminisztérium egészen sok információt – hírek, eredmények, indulók, olimpia története, kvízték, kapcsolódó linkek – gyűjtött össze.

Bármennyire is bőséges a magyar nyelvű termés, az olimpiai oldalak zöme mégis csak angol nyelven érhető el. A legfontosabb ezek közül a Nemzetközi Olimpiai Bizottság hivatalos lapja – www.olympic.org –, de a

www.olympic.com címen szinte ugyanilyen színvonalú oldalt találunk. Ha mári a hivatalos médiumoknál tartunk, meg kell említeni az Európai Olimpiai Bizottság – www.eurolympic.org – és a Nemzetközi Olimpiai Akadémia – www.ioa.org.gr/ – oldalait is, bár ezek inkább a sportdiplomáciáról, mintsem magáról a sportról szólnak. A rajongók nem hivatalos lapja, a www.sydney2000fans.com címen érhető el, ahol az odalátogatók juthatnak hasznos információkhoz.

Az előrelátók vagy telhetetlenek már most megnézhetik a 2002-es, Salt Lake Cityben megrendezendő téli olimpia honlapját – www.slc2002.org –, ha mást nem, hűstésül nyárvégi melegben.

F. N.

www.lnx.hu

Hálózat analízis, tervezés, építés
Hálózat felügyeleti, biztonsági rendszerek tervezése, telepítése
Hálózati operációs rendszerek telepítése, hangolása
Rendszerfelügyelet és karbantartás helyszíni rendelkezésre állással

A piacvezető hálózatintegrátor

VARIÁCIÓK televízióra

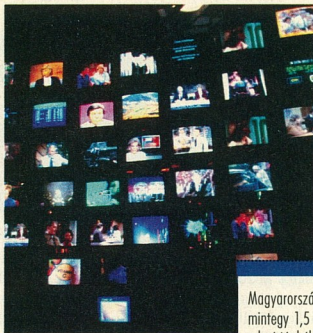
MAGYARORSZÁGON A MŰSORUGÁRZÓ CÉGEK RÉGÓTA TÖRİK A FEJÜKET AZON, HOGY A HAGYOMÁNYOS KÁBELTÉVÉS MÓDSZEREKKEL LE NEM FEDHETŐ TERÜLETEKEN HOGYAN TEREMTSÉK MEG A KÁBELTÉVÉVEL AZONOS VÁLASZTÉKOT BIZTOSÍTÓ ÉS HASONLÓ MINŐSÉGŰ SZOLGÁLTATÁS LEHETŐSÉGÉT. SZEPTEMBERBEN KÉT CÉG IS JELENTKEZETT A VERSENYBEN SAJÁT MEGOLDÁSAIVAL:

AZ ANTENNA HUNGÁRIA ÉS AZ UPC. A KETTŐ TELJESEN MÁS MÓDSZERT KÖVET, ÉS BÁR SZOLGÁLTATÁSI TERÜLETÜK RÉSZBEN AZONOS, NEM IGAZÁN KONKURENCIÁI EGYMÁSNAK.

► A műsorszórás jogi szabályozásából és technikai okokból következően a két cég választéka egyelőre nem fedheti teljesen egymást – már csak azért sem, mert az m1, RTL Klub és tv2 adása csak földfelszíni sugárzással terjeszthető, műholdakról még nem, de állítólag ez hamarosan megváltozik.

AM-mikro helyett AntennaMikro

Az Antenna Hungária 12 GHz-es AM-mikro rendszere már évek óta működik: tévműsorokkal látja el a budapesti és Budapest környéki területeket. Az 1987-ben kiépített rendszer kezdetben a fővárosi szállodák számára nyújtotta szolgáltatását. A mikrohullám adósámban történő sugárzás nagy hatótávolságú, mert a hullám egyenes vonalban terjed, emiatt azonban, a műholdas szolgáltatással ellentétben, meglehetősen érzékeny a domborzati viszonyokra. A parabolaantennának mindenképpen látnia kell az adótornyot – ugyanúgy, mint egy műholdat –, hiába állítják azt egy hegyre, természetesen nagy a valószínűsége annak, hogy a völgyben nem lehet fogni az adást. Ez a típusú sugárzás egyébként Új-Zélandtól az Egyesült Államokig a világ számos országában elterjedt. Nagy hátránya a műsorszóró szempontjából itthon az volt, hogy bárki vehetett a műsor

vételéhez megfelelő parabolaantennát és egyéb szükséges eszközöket anélkül, hogy valójában a szolgáltatásért fizetett volna. Ezt nem nézte jó szemmel sem az Antenna Hungária, sem a céggel szerződésben álló műsorkészítők. Sorban mondták fel a szerződéseket, és így szép lassan elfogytak az érdeklődésre számot tartó műsorok, mint a Eurosport, és nem maradt egy angol nyelvű csatorna sem. A mostani új szolgáltatásuk, az AntennaMikro keretében – kimondatlanul – azoknak az AM-mikro rendszert használóknak a tevékenységét is megpróbálják legalizálni, akik eddig ingyen tették ezt. Ezáltal egy ellenőrizhető számú megrendelői kör kiszolgálása válik lehetővé. A rendszert jelenleg 250–300 ezren használják, és maximum ötven százalékuik fizet a szolgáltatásért. Az AH-nál főképpen velük számolnak mint lehetséges előfizetőkkel, bár természetesen nem csak nekik ajánlják új szolgáltatásukat.

Az AntennaMikro rendszer beindítása folyamán kódolják az összes eddig szabadon fogható műsort, és csak egy speciális dekódert tartalmazó beltéri egység segítségével lehet nézni azokat. Az átállás fokozatosan történik, de év végére már nem lesz egy kódolatlan csatorna sem. Ugyanakkor számos új csatorna kerül az AH választékába, amire e lépés nélkül valószínűleg nem került volna sor. Van

nak áldozatok is, például kikerül a sugárzásból a ZTV, a fiatalok kedvence csatornáit közül pedig a VIVA1 és Music Box (az esetükben ez majdnem egyenlő a megszűnéssel) is.

Műholdas programok

Az UPC Direct az UPC által alapított különálló cég új, digitális magyar nyelvű műholdas szolgáltatása, mely szintén parabolaantennát és dekódert tartalmazó beltéri egységet igényel.

A csomagokban szereplő műsorok nagy többsége magyar szinkronnal lesz ellátva, vagy legalább magyar felirattal. Az UPC Direct előnye az AntennaMikróval szemben, hogy az ország bármely pontjáról fogható. A műsorszórás az Astra műholdról történik. Kinek már van parabolaantennája, annak az előfizetés mellé csak le kell tennie a beltéri egység letéti díját – amit visszakap, ha törtenetesen szerződést bont. A rendszer kompatibilis a DVB (Digital Video Broadcasting –

Magyarországon jelenleg hivatalosan mintegy 1,5 millió háztartásban néznek televíziót kábelen keresztül, és körülbelül 300 ezer azoknak a száma, akik nem fizetnek a szolgáltatásért. A 1,5 milliónál lényegesen több, hozzávetőleg 2,5 millió lakás van az ügynevet ellátási területen belül, azaz a bekábellezett otthon aránya meglehetősen magas. A dinamizmus szemmel látható, hiszen Sallai László, a Hírközlési Felügyelet alelnöke az év elején egy előadásban még arról számolt be, hogy az ország 3113 települése közül 918-ban 693 szolgáltatót 1138 rendszeres 1 275 013 előfizető jut kábeltelvezítés szolgáltatásához. A fejlődés üteme azonban – a fizetőképes kereslettel és az érintett lakások elhelyezkedésétől függően – igencsak eltérő. Míg Szabolcs-Szatmár megyében csak a települések 6,58 százalékában, addig Zala megyében mintegy 68,8 százalékában volt elérhető a kábeltelvezítés szolgáltatás. Ennek oka, hogy a kábeldíjzat kiépítése meglehetősen drága, ezért főként a sűrűn lakott településeken, városokban kifizetődő, ahol a legkisebb munkával a legtöbb előfizető érhető el.

Nem csak a bekötött háztartások aránya, de a szolgáltatások színvonala is nagyon különböző. Az elmúlt év végén például a rendszereknek közel harmada, a végpontoknak pedig több mint a felét vizsgálták meg, s felénél kívánóan, 32 százalékban jónak, 17 százalékban közepesnek, míg egy százalékban gyengének minősítették a szolgáltatást. A fejlődés egyenlőtlenségét azonban jól jelzi, hogy a kisközségi antennarendszerek között kiemelkedőt és jót egyáltalán nem találunk, de a közepes minőséget is mindössze 40 százalék érte el, míg 20 százalék gyengének bizonyult, további 40 százalék pedig egyáltalán nem felelt meg a követelményeknek.

	UPC Direct - egy tévére	AntennaMikro - egy tévére*	UPC Direct - két tévére	AntennaMikro - két tévére*
Teljes antennaszerezéssel - egyszerű díj	14 ezer Ft letéti díj a beltéri egységért + 3500 Ft kártyaaktiválási díj + 9500 Ft az antennarendszer teljes telepítéséért	9800 Ft a beltéri egységért + 1250 Ft a házhoz szállításért és a beszerelésért + minimum 10 300 Ft (+ szerelés) a parabolaantennáért	28 ezer Ft letéti díj a beltéri egységért + 7000 Ft kártyaaktiválási díj + 9500 Ft az antennarendszer teljes telepítéséért	19 600 Ft a beltéri egységért + 1250 Ft a házhoz szállításért és a beszerelésért + minimum 10 300 Ft (+ szerelés) a parabolaantennáért
Havi díj (Alapsomag + HBO)	6 490 Ft	3150 Ft + 350 Ft dekóder havi hozzáférési díj	12 980 Ft	3150 Ft + 750 Ft dekóder havi hozzáférési díj

* A beltéri egység monó, a sztereó egység 6000 forinttal drágább

digitális műsorszórás) szabvánnyal. Minden elemében digitális, kivéve egyet, amit nem tudunk teljes digitális valójában kihasználni, ez pedig a hang. A beltéri egység sima, RCA kábelen keresztül biztosítja a sztereó hangot, ezzel tudjuk összekötni az erősítőnkkel. Hiába szerepel a választékban a fizetős csatornákon kívül még kb. 80 szabadon fogható, melyek közül egyre több használ digitális, többszólamú hangot, mivel a beltéri egységnek nincs digitális kimenete, ezt a lehetőséget nem tudjuk kihasználni. Bár a dekóderkártya kompatibilis más ilyen típusú kártyákkal, a cég csak a Philips beltéri egységét ajánlja a szolgáltatást megrendelőnek. (Természetesen ha antennakábelrel kötjük össze az egységet a tévénkkel, akkor a tévé is tudunk adásokat sztereóban hallgatni.) Fontos tényező még a digitális szolgáltatásnál, hogy nagyon jó minőségű, és nem annyira érzékeny az időjárási tényezőkre.

Mindkét szolgáltató a közeljövőre ígéri internetszolgáltatás beindítását. Az Antenna Hungáriánál már több mint egy éve folynak a tesztek, elvárhatóan kiforrott technológiát alkalmaznak. A műholdas internetszolgáltatás még gyerekcipőben jár, bár már van magyarországi cég, amely foglalkozik ezzel.

S hogy kinek melyik szolgáltatóval érdemes felvenni a kapcsolatot? Ez függ attól,

hogyi hol lakik, van-e kilátás arra, hogy hagyományos kábeltelevízió szolgáltató jelenik meg a környékén, és hogy jelen pillanatban milyen rendszerrel veszi igénybe. A döntést megkönnyíti táblázatunk, amely azt mutatja be, melyik szolgáltatónál mennyibe kerül a rendszer kiépítése, és mennyi tényleg kívánjuk nézni a műsorokat.

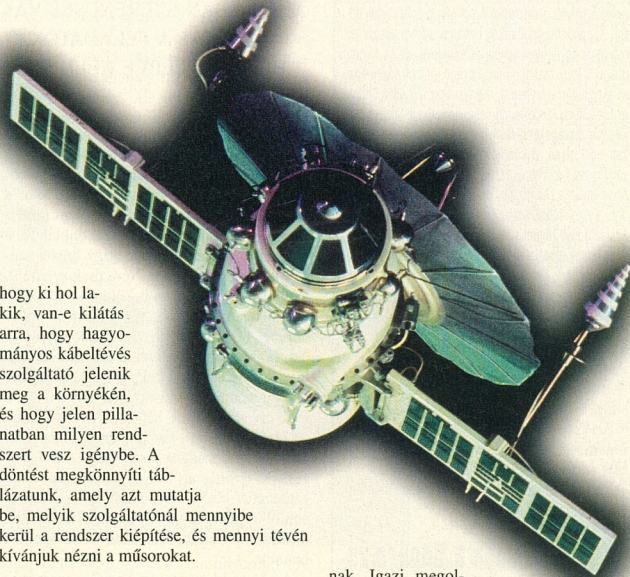
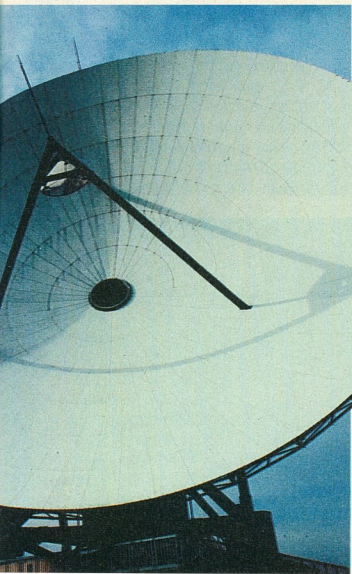
A kábeltelevízió jövője

A kábeltelevízió jövőjét nem is annyira a televízió, mint inkább a távközlési szolgáltatások jelentik, amelyek beindítására azonban a Matáv és az LTO-k koncessziós szerződésének lejártját várni kell. Az internet viszont már a jelen, hiszen számos szolgáltató nyújt internet-hozzáférést, vagy közvetlenül, vagy egy partnercégen keresztül. A jelenlegi hálózatok többségének műszaki színvonala ehhez nem megfelelő, ezért folyamatosan beruházásokra van szükség. A többszolgáltatásokhoz azonban nem elegendő az úgynevezett csillagpontos rendszer kiépítése. Rajkai László, a Magyar Kábeltelevíziós Hálózatok Szövetségének elnöke szerint ez utóbbi csak arra jó, hogy mindenki közvetlenül jusson hozzá a szolgáltatóhoz. Ez azt jelenti, hogy a kábelt nem kell más tulajdonán átvetni, így a fogyasztóknak nincs kiszolgáltatott helyzetben. Másrésztől a csillagpontos rendszerrel a cégek több szolgáltatáscsomagot is kínálhatnak, amelyek közül a fogyasztók igényeik, illetve pénztárcájuk szerint választhat-

nak. Igazi megoldást azonban csak az úgynevezett set top boxok megjelenése jelenthet, amelyekkel egyénre szabottan lehet a szolgáltatásokat kínálni.

Rajkai László elmondta, egyelőre digitális adás nincs Magyarországon, de ha lesz rá igény, beruházással a jelenlegi kábelrendszeren is lehet digitális jeleket továbbítani. Erre azonban úgy tűnik várni kell, hiszen a kábeltelevízió legnagyobb előnye a kényelem mellett éppen az olcsósága. A kényelem érthető, hiszen nincs szükség antennára, dekóderre, ráadásul annyi készüléket költünk rá a kimenetelre, amennyit akarunk. Az állírtakat összehasonlítva az olcsóság is szembetűnik, hiszen 2 ezer forint feletti összegért átlagban 40 csatornát lehet fogni a szolgáltatóknál, de a legdrágább csomagokat is 3 ezer forint körül kínálják. A hálózatok másik nagy előnye, hogy internetezni is lehet a kábelen keresztül. Ezért általában 10 ezer forintnyi, időtel és forgalomtól független átalánydíjat kéri a szolgáltatók, ám a szűrőlesség így nem terheli meg a telefonszámlát.

Dusa Gábor
gabor@comptech.hu
Fülöp Norbert
nfulop@comptech.hu

JÁTÉK

hírek

A Deus Ex megmenti az Eidos-t

Az elmúlt néhány hónapban nagyon gyengén muzáskált az Eidos gépezete, és jelentős veszteségeket voltak kénytelenek elkönyvelni. Az előző negyedévben 33,8 millió font volt a veszteségük, és már a csőd szelén álltak. Ki gondolta volna róluk, hiszen az utóbbi két-három évben az egyik legnagyobb játékkiváadó nőttek ki magukat! A jelek szerint a Deus Ex című játéku sikere hozza meg a várt előrelépést, mert az Egyesült Államokban és Európában is a kategóriájában vezetői a listákat, ezzel jelentős összegeket termelve a cégnek. Felmelkedésüket most olyan, a közeljövőben megjelenő játékoktól várják, mint a Who wants to be a Millionaire? Playstation változata (Az RTL Klubon és a tv2-n is meggy az eredeti tévés vetélkedő magyar megfelelője), és a PC-re a Resident Evil: Nemesis, a Tomb Raider sorozat új része, vagy filmek alapján készült játékok, mint a Chicken Run (Csibe futam), illetve a 102 Dalmatians.

Spyro a sárkány PC-re is

A Universal Interactive Studios és a Havas Interactive bejelentette, hogy népszerű fantasy-kalandjáték sorozata, melynek főhőse Spyro a sárkány, 2002-ben elérkezik a negyedik részéhez. Ellentétben az eddigi gyakorlattal a játékok kiadóját PC-re is, a Playstation 2, Xbox és Game Boy Advance verziók mellett. Ez annak köszönhető, hogy megállapodást kötöttek a cégek egymással, miután a Havas anyacége, a Vivendi megvásárolta a Seagramot, a Universal tulajdonosát.

Az Infogramesé a Superman

A DC Comics és a Warner Bros. bejelentette, hogy legismertebb superhőse, Superman visszatér az interaktív szórakoztatás világába, köszönhetően két licenccmegállapodásnak. Ennek értelmében az Infogrames és a Warner Bros. a jövőben fejleszthet és kiadhat a DC Comics legendás hősén alapuló játékokat PC-re, és minden jelenlegi és a közeljövőben megjelenő játékoknál. Két vonalon kívánunk haladni, egyfelől kisgyerekek, másfelől a hardcore játékosok számára is készítenek majd különálló szoftvereket.

Közelgő játékok

Hamarosan titthon is a boltokba kerül a Homeworld című, valós idejű, űrben játszódó stratégiai játék (az egyik legsikeresebb stratégiai játék volt tavaly év végén) következő része, a Homeworld: Cataclysm, miután a tengerentúlon már a boltokban van. A szoftver önálló terméként került kiadásra, nem pedig kiegészítőként, mint sok más játéknál szokás.

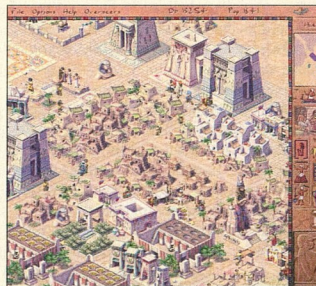
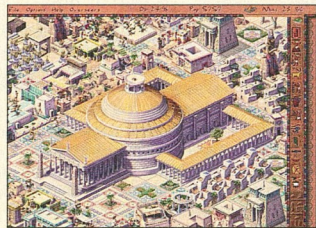
A Bungie 3D harmadvétszeti akciójátéka (melyben egységes eleveit alkotnak majd a verekedés és a lövöldözés részek) is lassan elkészül, miután bejelentették, hogy a program készültégi foka elérte a béta fázist. Ez a hároméves fejlesztés végének közeledtét jelzi. A Panzer General III: Scorched Earth is kiadásra érett, adta hírlát a Mattel Interactive. A fejlesztők javítottak a grafikán. A német és a szovjet oldalt is választathjuk a keleti fronton folyó küzdelemben, ahol négy új hadjáratban és egy sor küldetésben lehet részünk.

Királyok és más

TÖRTÉNELMI SZEMÉLYEK SZEREPELTETÉSE JÁTÉKOKBAN ÁLTALÁBAN SZERENCÉS VÁLASZTÁS. SOK JÁTÉKOS SZERETI AZOKAT A FELADATOKAT, AMIKOR AZ ADOTT URALKODÓ HELYÉBE LÉPVÉ KELL MEGVÍVNIA EGY HADJÁRATOT, VAGY IRÁNYÍTANI EGY BIRODALMAT.

▶ Ahhoz, hogy jobban kötődjünk a játék szereplőéhez, persze nem is szükségesegek mindig történelmi személyiségek. Már a Starcraftban, sőt „elődjének”, a Warcraft II-nek kiegészítő lemezén is azzal dobták fel a fejlesztők a játékmenetet, hogy hősök szerepeltek a programban. Nem csak személytelen egységek tömegeit küldtük a csetepatékba, hanem több csatán keresztül figyelemmel kísérhettük kedvenceink sorsát. E heti két játékunk történelmi uralkodókat választott főszereplőnek. Egyik egy uralkodónő köré épült, a másik játékban a jobb a több elv érvényesül. Előrebocsátom, nekem az utóbbi jött be picit jobban. Ezek a játékok nem újdonságok, csak kiegészítő lemezek. Kizárólag az a közös vonásuk, hogy mindkettő valós idejű stratégiai játék, hasonló a gépigényük, valamint Kleopátra, Attila, és más „ismerősök” szerepelnek bennük.

Az Age of Empires II: The Conquerors az Age of Kings folytatása. Már az sem volt kevés, amit az eredeti játékba zsúfoltak, hiszen tizenegy nép és uralkodója szerepel benne. Minden nép rá jellemző épületekkel (igaz ezt már a játék első részében is megszokhatuk), és speciális egységekkel bírt. Ebben a kiegészítőben ezt megfelelték még további öt civilizációval és uralkodóval. A népcsoportok a Föld minden tájáról összeválogatva kerültek a játékba, bár a fő hangsúly Dél-Amerikán van, hiszen találkoznak majákkal, aztékokkal, és a spanyolokkal, akiknek szintén van némi közük a déli földrészhez. Raj-

tuk kívül szerepel a koreai nép és a hunok, természetesen Attilával az élen.

Az új egységek közül érdekesebbek a lándzsások, akik lovas és elefánton ülő egységek ellen hatásosak, vagy a petárdások, akik robbanóanyaggal a hónuk alatt rohagálnak. Az aztékok és a maják nem rendelkeznek lovas egységekkel, náluk a gyorsan mozgó

ECTS 2000

Több cég, kevesebb show-elem

Bár az idei, tizenhetedik ECTS számítástechnikai kiállításon – szeptember 3-5., London – minden eddiginél több kiállító vett részt, a nagyobb kiadók egyre inkább távol maradtak az eseménytől. Nem volt külön például az Activision, az Eidos és az

URALKODÓFAJTÁK

Eagle Warrior helyettesíti azokat. A hunok – épp ellentétben a dél-amerikai indiánokkal – lovas képességeikben kimagaslóak, Tarkan (nem a Süküdüim, süküdüim-féle puhány katonaság elől más országba menekülő) a neve

a legképzettebb harcosainak. Nem túl meglepő módon a spanyolok legjobb képzett harcosa a konkvisztádor (puskát lóbaló lovas), aki mellett a misszionáriusok játszanak még kiemelkedő szerepet. A spanyolok tűzereje jelentős előnyhöz juttatja azt a játékost, aki többjátékos módban őket választja, felborítva a kényes játékegyensúlyt.

Mivel az eredeti játék kidolgozottsága is megfelelő volt, mind a grafikát, mind a játékmenetet tekintve, ezért e téren nem történt változás, hiszen a jól bevált dolgok nem szabad változtatni. (Egy apróság: a játékosok visszajelzése

szép, mint elődjében. Kapunk négy új hadjáratot, ami összesen 15 küldetést foglal magában. Építhetünk újfajta épületeket, és eddig nem látott ellenségekkel csatázhatunk, mint például a makedónok, a hittiták, és természetesen a rómaiak. A küldetések megfelelő nehézségűek, és ahogyan haladunk előre, egyre hosszabbak is. Némelyik időre történik, ez az azoknak nem kedvez, akik jól bevált építgetős taktikát alkalmaznak, mert nem biztos, hogy adott idő alatt képesek lesznek mindent felépíteni, ami egybekötött szoktak.

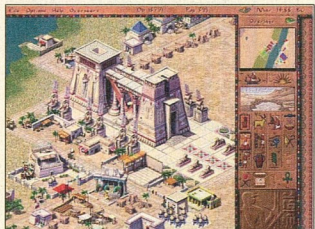
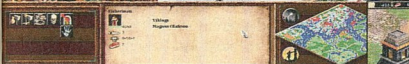
A változatosságra nem lehet panaszunk. Akad, amikor síremlékeket kell emelnünk a fáraóknak a Királyok völgyében. Egyszer Marcus Antonius oldalán kell csatázunk, és megadatik a lehetőség az Alexandriai Nagy Könyvtár felépítésére is. A játékban a legvonzóbb továbbra is az, ahogy városunk szép lassan metelik étellel, épül-szépül, piaci kofák, gyerekek rohangálnak az utcákon. A kiegészítővel kapunk egy pályaszerkesztőt is, ami nem különösebben nagy ajándék, mert ezt már korábban is le lehetett tölteni az internetről. Az összes negatívum ezzel a játékkal kapcsolatban, hogy – ellentétben az AOE II: The Conquerorsszal – itt nem javították ki a játékmenetet lefontó hibákat, ami munkásaink (főleg a vízhordok) mesterséges intelligenciáját illeti. Szorgos dolgozóink rendszeresen kihagynak területeket, amik emiatt nem tudnak továbbfejlődni.

Mindkét kiegészítő a jól bevált alapokon építkezik. Akiknek az eredeti játékok nem tetszettek, ezektől a kiegészítőktől sem válnak meg a véleménye, azok a játékosok, akik pedig rajongtak értük, ugyanolyan jól fognak szórakozni. Egyébként mindkét játék felkapaszkodott a legnagyobb eladott példányszámú stratégiai játékok közé, a maga 2-3 milliós eladott példányszámával, tehát úgy tűnik, sokunknak tetszenek.

A minimum konfiguráció a Cleopatra és az Age of Empires II: The Conquerors esetében is azonos: Pentium 166MHz-es processzor, 32 MB memóriával.

Dusa Gábor

gabord@comptech.hu

ellenére az AOE II hibáit semmilyen javító-készlettel nem orvosolták az elmúlt hónapokban, ezt ez a kiegészítő végre megteszi). Apró negatívum, hogy előfordulnak a játék motorjával készült animációk, ilyenkor a gép átveszi az irányítást egységeink felett. Az animáció végén visszakapjuk az irányítást. Mindez azonban nem derül ki mindig egyértelműen, és csak arra kapjuk fel a fejünket, hogy az ellenség nekállt ütlegelni minket.

Mai másik játékunk a Cleopatra ott folytatódik, ahol az eredeti játéké, a Pharao véget ért. Mint a legtöbb kiegészítőben, sok minden itt sem változott, a grafika ugyanolyan

Electronic Arts, közülük némelyik inkább más helyszínen tartott bemutatót az új-ságúróknak. A Sony kisebb standot állított fel, ahol a PSX 2 mellett a PlayStation felújított, kisebb méretű változatát, a PS One-t lehetett látni. A Nintendo nem spórolt, a legnagyobb standon mutatta be az új Gameboyt, és hallhattunk legújabb konzoljukról, a Gamecube-ról is. Érdekes új játékvázlatokkal lehetett találkozni. Míg a tavalyi évben a táncoló-ugró gépek voltak a slágerek, idén láthatunk Ben Hur típusú fogatszimatort,

konzolhoz illeszthető gördeszka- illetve snowboardvezérlőt, valamint a verekedős játékokhoz egy olyan platformot, mely érzékel, ha ütünk, rugánk jobbra-balra. Játékok terén óriási érdeklődés övezte a Black & White-t és a Sacrifice-t, melyeket maguk a vezető fejlesztők demonstráltak. A Blizzard az ECTS-en jelentette be a Diablo II küldetéslemezét, a Sierra standján a Half-Life engine-re épülő Gunman Chronicles akciójáték és egy valós idejű stratégiai program, a Warrior Kings standjaitól újdonságnak, a NovaLogicnál pedig lát-

hattak a Delta Force: Land Warriort. Idén elég sok magyar vonatkozása volt a kiállításnak. A Codemasters standján különösen nagy figyelmet kapott az Invictus csapat Insane című offroad autóversenye, legalább négy gépen lehetett kipróbálni azt, és még egy egyszemélyes buggyt is lehetett nyerni. A Virgin külföntermében is volt egy hazai fejlesztés, a 4x4 Trophy, a Channel 42 csapat fejlesztésében készülő terepár-élményjáték, melyben még egy Rába katonai Teherautót is vezethetünk. A CDV német kiadó standján információ

kaphattunk a Philos Labs egyik készülő játékáról, az Alcatrazról. A Guilemet rendezésében Quake III Arena verseny is volt, melyben a női világbajnokot, Takács Kornélt kellett legyőzni a GeForce2 kártya elnyeréséhez. Az ECTS Award díjakat is kiosztották, az év konzolja a PlayStation 2 lett, a legjobb PC-s hardver a Voodoo5 5500, a legjobb konzolos játék a Perfect Dark, a legjobb PC-s játék pedig a Diablo II.

Egless Dénes

dino@pcdome.hu

PARTÍCIÓK

RENDSZER ADMINISZTRÁCIÓ ARCHÍVUM

és egyéb iszonyatok IV.

A SZÁMÍTÓGÉPPLEL VÉGZETT MUNKÁNK EREDMÉNYE A LEGTÖBB ESETBEN VALAMILYEN TÁG ÉRTELMEBEN VETT DOKUMENTUM FORMÁJÁBAN ÖLT TESTET. HELYESEBBEN NEM ÖLT, ÉS ÉPP EZ VEZET A „FENNFORGÁSHOZ”. A SZÁMÍTÓGÉPES ADATOK ADMINISZTRÁCIÓJA (RENDEZÉSE, VÉDELME STB.) KÜLÖN SZAKTERÜLET LETT, AMELYNEK ALAPJAI AZONBAN BELOPTÁK MAGUKAT MINDENNAPJAINKBA.

▶ Tág értelemben véve dokumentumnak nevezhetünk minden olyan számítógépes állományt, amelyet a számítógépes programok használata során hozunk létre. Gyakran megismételhetetlen, pótolhatatlan szöveges, képi stb. információkat tartalmaznak. Egységes tárolóhelyük az „Archívum”.

Rend és biztonság

A sorozat első fejezetében azt ajánlottam, hogy az „Archívum” külön partíciót kapjon. Az elkülönítést indokolják a partíciókra bontás előnye, a rend és biztonság speciálisan ezen állományok esetében – akár a szó szoros értelmében – létfontosságú lehet.

A partíció gyökérkönyvtárban (pl.: D:\) a lehető legkevesebb állományt és könyvtárat célszerű létrehozni. A legjobb, ha egyetlen könyvtárunk van itt, amelynek alkönyvtáraiban tároljuk az állományokat. (A gyökérkönyvtár veszélyeztetettebb hely, mint az alkönyvtárak, sérülése pedig nagy hátránnyal, adatvesztéssel jár.)

Az alkönyvtárakat ajánlott inkább témák, mint állománytípusok szerint rendezni. Létréhozhatjuk például a „Munka” alkönyvtárat, azon belül pedig a „Levelek”-ét, és itt a szöveges dokumentumok mellett eltárolhatjuk a például mellékletként elküldött táblázatot tartalmazó fájlt is. A rendezés lényege, hogy minden állomány valamilyen logikus rendben helyezkedjen el a struktúrában. Cél szerű figyelmet fordítani az elnevezésre is. Az újabb operációs rendszerek lehetővé teszik hosszabb állománynevek adását. Az áttekinthetőség okán helyesebb mégis minél rövidebbre fogni, és az azonos csoportba tartozókat valamilyen séma szerint keresztelni. A levelet tartalmazó fájlok azonosítói állhatnak például a címzett nevéből (mindig ugyanúgy írva), a levele sorszámból és egy-két szóban megadott tárgyból: pl.: „Roland007 – Víztúra-útvonal”.

Fontos a kiválasztás

A dokumentumok megfelelő tárolása önmagában még csak fél egészség. Biztonsági másolat (backup v. mentés) készítéséről rendszeresen gondoskodni kell! Az állományok tartalmától és a változások sűrűségétől függően szükséges lehet a napi mentés (pl.: raktárkészlet-adatbázis), de lehet egy hét vagy akár egy hónap is. A kérdés mindig az: mit veszítenék azaz, ha a merevlemezről tárolt adatok ma megsemmisülnének?

Hozzáférhetőek kifejezetten mentési célra elkészített programok, de egyszerűbb esetben (pl. otthoni használat) megteszi egy tömörítőprogram is. Előnyös, ha a backup program

– képes a már meglévő másolatban csak a módosított állományok frissítésére;

– a kiválasztott könyvtárakat folyamatosan figyelni tudja, és változás esetén azonnal el is készíti a biztonsági másolatot;

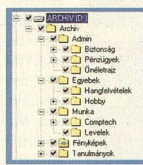
– ha a backupot nem egy darab állomány, hanem a teljes könyvtárstruktúra és

az egyes állományok külön-külön letömörített változata alkotja (ezzel elkerülhető, hogy a mentést tartalmazó egyetlen nagy darab állomány sérülése – az állományban uralkodó belső összefüggések felbomlása miatt – a teljes tartalmának elvesztéséhez vezessen),

– és ha a backup program többféle adathordozóra képes frni.

Az adathordozó kiválasztása nem minden esetben egyszerű feladat, sokban függ a mentendő adat természetétől, mennyiségétől stb. A napi mentést sok helyen valamilyen mágneses lemez médiumra készítik (floppy, ZIP stb.). Másol (nagyobb adatmennyiség esetében) a szalagos megoldás az optimális. A CD-ROM a mentett adatok időálló, tartalmilag nem módosítható rögzítését teszi lehetővé. Amennyiben a kiválasztást illetően felőképességünkben kételkedünk, forduljunk inkább szakemberhez!

Ha a dokumentumainkat elkülönített helyen rögzítettük, a mentés egyszerűen és fájdalommentesen megoldható. (Nagyon oda kell azonban figyelni arra, hogy vannak olyan programok – pl. elektronikus levelező –, amelyek nem kérdezik, hogy hova rögzítsenek, valamilyen „rejtett” helyen önállóan dolgoznak. Célszerű hozzáértő segítséget kérni a mentendő állományok feltérképezésében.)

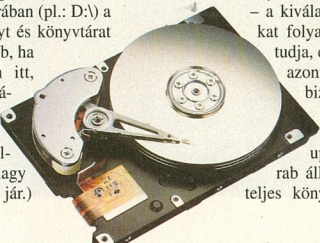
Mentésre készült könyvtárak

Jöhet a helyi guru

Ha biztonsági másolat készítéséről van szó, meg kell említeni, hogy lehetőség van a teljes rendszer mentésére is. Ajánlott például telepítés (operációs rendszer és programok) után egy ügyvezető „image”-et készíteni a rendszer-partícióról. Kaphatók kifejezetten ilyen célra készült programok, amelyekkel ez a feladat igazán egyszerűvé tehető. A másolatot célszerű CD-re írni. Megoldható általában az is, hogy a programok telepítésével és azt követően a másolat elkészítésével a helyi guru bízzunk meg. Az image-másolatot birtokában az újratelepítés fázisainak (és örömeinek) bicsút inthetünk, a teljes rendszer körülbelül 10 perc alatt, külső segítség nélkül fent van!

Matus Márk

mrmatus@interware.hu

SYMANTEC-újdonságok

► (Munkatársunktól) Egy sor új termékét jelentette be múlt heti budapesti sajtótájékoztatóján az internetes biztonságtechnikában vezető szerepet betöltő Symantec. A vírusirtások elleni védelmet, a kockázatkezelést, az internetes tartalom- és emailszűrést, a távfelügyeletet és a mobil kódteletkötési technológiákat alkalmazó szoftverek - Norton AntiVirus, Norton Utilities, Norton CleanSweep, Norton SystemWorks - már a 2001. évi megjelöléssel kerülnek forgalomba. Megjelent a vállalkozásoknak szánt új, behatolás elleni terméke, a Symantec Desktop Firewall 2.0 változata is. A Symantec magyarországi vezetői közölték, hogy legfőbb és legkeresettebb termékeiket honosítják, azaz rövidesen magyarul is megjelennek.

Távközlési és Informatikai MARKETING FÓRUM

► (Munkatársunktól) A Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület (HTE) szeptember 20-án Budapesten rendezi meg a 4. Távközlési és Informatikai Marketing Fórumot. A rendezvény jelentőségét jól mutatja, hogy az elmúlt években átlagosan évente 75-80 cég képviselőiben 280-310 szakember tartotta fontosnak a részvételt, és hallgatott meg közel 30 előadást. A megjelenő cégek többsége az infokommunikációs iparág szereplője - gyártók, szolgáltatók, rendszerintegrátorok és tanácsadók -, akik a rendezvényen megoszthatják egymással tapasztalataikat. Prónay Gábor, a fórum rendezőbizott-

CAD-konferencia

► (Munkatársunktól) Az Autodesk a különféle CAD tervező programokról, szoftverekről három napos gépészeti, építészeti, tériformatikai és térképészeti konferenciáját tartott az elmúlt héten Budapesten, az ELTE Kongresszusi Központjában. A szakmai rendezvényen a HungaroCAD-en, a CAD-ART-on kívül az előadók között szerepelt a Hewlett-Packard és a Matáv is.

Interaktív

TŐZSDE MOBILON

► (Munkatársunktól) Magyarországon elsőként m-commerce megoldást vezetett be szeptember közepén a Westel. Az SMS Bróker a nap 24 órájában közvetíti a Budapesti Értéktőzsde árfolyamainak alakulását mobiltelefonokra. Az eddigi hazai WAP bróker szolgáltatásoktól eltérően ez nem csupán a friss adatokról tájékoztat, hanem tőzsdei tranzakciók végrehajtására, megbízások adására is alkalmas. A Westellel a Equitas Bróker Rt. és a Fornax cégek működnek együtt az SMS Bróker szolgáltatásban.

külső

HA...

A hadtörténezc megá-laptították, hogy annak idején két darab Maxim-géppuskával meg lehetett volna nyerni a mohácsi csatát. De mint tudjuk, a magyar hadak nem rendelkeztek ilyen harci eszközsel, s ennek sajndlatos következményei ismertek.

Az írók azóta is eljátszanak azzal a gondolattal, hogy: mi lett volna, ha...?

Ha annak idején Trója hős védői szert tudtak volna tenni egy röntgenkészülékre, egyből kiszárják, hogy a falóban görögök vannak; Ilion vára még ma is állna, magunk is megtekinthetnénk egy remek last-minute út kerekében a Jorgos Travellel.

Mi lett volna, ha annak idején Archimédésznek van egy jó kis lézerágyúja? Nyilván jóval hatékonyabban tudta volna felgyújtani az elleneséges hajóhadat, mint az ideitlen tükrével.

Ha Hannibál korában már ismerik az elektronikus riasztóberendezéseket, akkor az elefántosnak nem sikerült volna Rómát leigázni, hiszen a riasztó nyilván jelzett volna. (vö: Hannibal ante portas!)

Ha Julius Caesarnek lett volna egy gölyödlől mellénye, akkor még számtalan március idusát megelőzhetne volna, és Brutusnak sem kellett volna árvaáradékért folamodnia.

Ha Cleopátra korában ismerék volna a szoláriumot, akkor az a bestia talán még szebb lett volna, nem beszélve arról, hogy mennyire megváltozott a történelmünk, ha akkoriban már felfedezik a vibrátort.

Ha a honfoglalóknak már lett volna internetjük, akkor rákikellhettek volna a tőzsdei árfolyamokra, és nem kötik meg azt a rossz e-business Szvatop-lukkal.

Ha Kolumbusznak lett volna egy vacak GPS helymeghatározó, navigációs ketyeréje, akkor simán eljutott volna Indiába, telepokolja a Santa Mariát finom fűszerekkel, és akkor Amerika és a hamburger még mindig nincs felfedezve.

Ha Ferenc Ferdinánd szarajevói látogatása idejében már ismerik a fémkereső kapukat, akkor Gavrilo Princip pojárta esik, a Monarchia még mindig létezne, és Jörg Haider ma ott ülne a közös parlamentünkben.

Ha az Auróra keringőn lett volna egy normális radar, akkor biztos, hogy nem a Téli Palotát tövik a matrózok, hanem a Szmolniji, így történelmünk is másként alakult volna.

Ha Sztyálinnak lett volna mobiltelefonja és 1941. június 22-én felhívja a hangpostást, ezt hallotta volna:

– Önnek nincs hadüzenete...

index

hír az INDEX-ről

Magyarország gyártat A MICROSOFT

► A Microsoft és a Flextronics között a napokban született megállapodás nyomán részben itt készülnek az amerikai szoftvercég jövő szeptemberben bevezetni kívánt elektronikai játékkonzoljai. A Microsoft jövő év őszén megjelenő, internet-hozzáférést is nyújtó X-Box termékének előállítását az amerikai Flextronicsra bízta, amely mexikói és magyarországi üzemekben (Zalaegerszeg vagy Nyíregyháza) kívánja a több millió darabos mennyiséget legyártatni. Noha a vég-

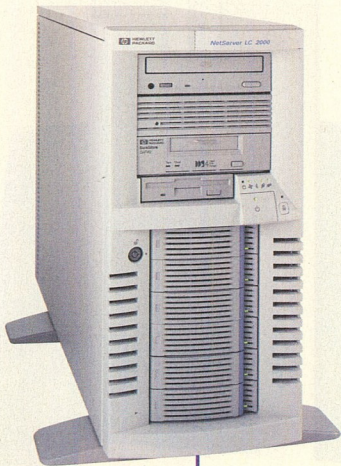
leges üzleti terv még kidolgozás alatt van, a szóban forgó játékkonzolok gyártásához ez utóbbi cégnek további több száz fős létszám-bővítésre lesz szüksége. A Microsoft óriási üzletet lát a termékben, ezt támasztja alá, hogy csak a bevezetési kampányra információ-cióink szerint több mint 1 milliárd dollárt kíván fordítani.

Összeállította:
Gecse Mariann
mgecse@comptech.hu

Truno's Bemabás

Ki képes ellenállni egy ilyen vonzó ajánlatnak?

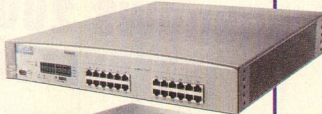
HP NetServer LC2000

- Intel® Pentium® III Processzor 667-800 MHz (duál bővíthetőség)
- 133 MHz rendszersín órajel
- akár 4 GB memória
- 144 GB Ultra2 SCSI merevlemez kapacitás
- 6 db forrócsérés tárhely, forrócsérés ventilátorok
- 6 db PCI csatlakozó
- TopTools for Servers, HP DiagTools, Wired Management 2.0, integrált HP Remote Assistant

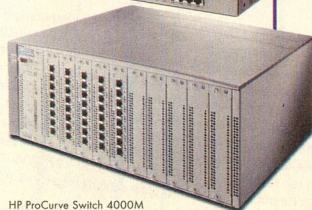
A Hewlett-Packard hálózati szerverek és switchek mindig is kedvező áron kínálták a kiváló teljesítményt a felhasználók számára. De most egy ellenállhatatlanul vonzó ajánlatunk is van az Ön számára. Minden egyes HP ProCurve Switch 4000M és 8000M vásárlásakor választhat, hogy milyen ajándékot szeretne: egy HP CD-Writer Plus 8210e külső CD író, egy HP71 17" monitort vagy egy HP DeskJet 950C színes tintasugaras nyomtatót. HP ProCurve Switch 2424M és 1600M vásárlásakor pedig egy HP DeskJet 840C színes tintasugaras nyomtatót, egy SJ3400C lapolvasót vagy egy PCMCIA MPEG dekódert ajándékozunk Önnek.*

HP Hálózati eszközök

HP ProCurve Switch 2424M

HP ProCurve Switch 4000M

*Az akció 2000. december 31-ig érvényes.

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

További információkért látogasson el weblapunkra:
<http://www.hp.hu/networking> vagy hívja a HP Vevőszolgálatot: 382-1111

Compaq iPAQ:

- Intel® Pentium® III processzor 500 MHz • 64 MB memória (SDRAM)
- 4,3 vagy 8,4 GB merevlemez • Intel® 3D grafikus videokártya integrált 4 MB video cache • 2 vagy 5 USB csatlakozó
- előre installált Microsoft® Windows® 2000 Professional

ÚJ KORSZAK AZ INTERNETTECHNOLÓGIÁBAN: IPAQ GÉPEK A COMPAQTÓL – WINDOWS 2000-REL ÉS TELJES INTERNETTÁMOGATÁSSAL

Sokan hihetik azt, hogy a Compaq új iPAQ számítógépei talán már nem is földi technológiát képviselnek, hanem egy fejlettebb intelligencia hozta létre őket. Egy jóval fejlettebb intelligencia... Hiszen mi mással magyarázható, hogy miközben ez az üzleti felhasználásra készült modell a leggyorsabb és legegyszerűbb kapcsolódást biztosítja az Internethez és a már létező irodai hálózatokhoz, az ára még így is kedvezőbb egy hasonló kategóriájú gép áránál? És akkor még nem is említettük a legújabb technológiát alkalmazó csatlakozási felületet vagy az előre telepített Microsoft® Windows® 2000 Professionalt, mely stabil működésével magas rendelkezésre állást biztosít az iPAQ-nek, és Önnek pedig a legegyszerűbben használható operációs rendszer kényelmét nyújtja. Nem is soroljuk tovább: ha szeretne még többet megtudni egy számítógépről, amely fényekkel előzi meg korát, látogasson meg minket a www.compaq.hu címen vagy hívja a 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720) zöld számot. Vállalatoknak szóló ingyen termékpróbalási akciónkról, illetve finanszírozási szolgáltatásainkról (Compaq Financial Services) is itt kap felvilágosítást.

24x7xCOMPAQ